

Galėjome švęsti Zarasų miškų urėdijos šimtmetį I dalis. 1920-1947 m.

1920 m. Zarasuose buvo įsteigta Ežerėnų urėdija. Pradžioje miškų urėdija įsikūrė Maldutiškio vienkiemyje. Vėliau apie 1933-1934 m. miškų urėdijos administracija buvo įsikūrusi Zarasuose S. Dariaus ir S. Girėno g. 13 ir 66 esančiuose pastatuose, o 1944 m. urėdijos adresas Aušros g. 5, Zarasai.

Pirmuoju Zarasų miškų urėdijos urėdu buvo paskirtas Vladas Vaitkus (1888-1982), perkeltas iš Ukmergės urėdijos.

V. Vaitkaus vestuvių nuotrauka, 1921 m.

V. Vaitkus su žmona ir sūnumi Vytuku, apačioje miškininkas Gudonis. 1925 m.
Fredoje

V. Vaitkus (antras iš kairės) su latviais miškininkais. 1930 m. Šiauliai

V. Vaitkus medelių sodinimo šventėje.

Pirmasis Zarasų miškų urėdas V. Vaitkus mirė 1982 m., palaidotas Tabariškėse, Kauno rajone. Jo žmona mirė 1943 m., palaidota Zarasų miesto kapinėse.

Iš Vaitkaus biografijos

Tarnybos eiga.

Mano tarnybos pradžia buvo vologijos gubernijoje, kur ėjau jaunesniojo, o vėliau vyresniojo taksatoriaus pareigas (1914-1918m). Grįžęs į Lietuvą 1919 m. pradžioje ir visą laiką dirbau miškų žinyboje, eidamas įvairias pareigas:

Ukmergės miškų urėdu	nuo 1919.5.1 d.	iki 1920.1.1 d.
Zarasų " "	1920.1.1 d.	" 1922.11.15 d.
Miškų departamento direktoriumi	1922.11.15 d.	iki 1926.1.1 d.
Zemės ūkio departamento vyr. revizorium	1926.1.1 d.	iki 1926.11.1 d.
Zemės ūkio Akademijos lektoriumi	1926.2.12 d.	iki 1926.5.1 d.
" " " " docentu	1926.5.1 d.	" 1928.9.15 d.
Siaulių miškų urėdu	1928.5.1 d.	" 1928.12.31 d.
" " urėdo-revizoriaus	1929.1.1 d.	" 1932.5.1 d.
Zarasų " " " "	1932.5.1 d.	" 1939.1.1 d.
Zemės ūkio Akademijos docentu	1939.1.1 d.	" 1941.10.1 d.
Vilniaus Universiteto Gamt.-Mat. Fak.	1941.10.1 d.	iki 1942 m.
" " " " Miskų Mokslų Fak. docentu	1942	iki 1943 m.

Mano tarnybinė veikla.

Nepricklausomos Lietuvos atkūrimo laikotarpiu nuo 1919 m. iki 1922m. tarnybinė veikla pasireiškė Ukmergės ir Zarasų miškų urėdijų administra-

imti globon, karo padėgėlius aprūpinti miško medžiaga, suregistruoti visus miškus ne tik valstybinius, bet ir privatinus ir kirtimo normas nustatyti.

vėliau teko prarasti miškų nusavinimą iš privatinų savininkų ir iš naujo suprojektuoti girininkijas Zarasų urėdijoje.

Tuo metu įvykdžiau karo metu padarytą nuostolių miškuose apskaičiavimą ir išgrobto miško medžiagos suregistravimą.

Tuo laiku nebuvo pamirštas ir svarbus miško atželdinimas ir auklėjimas. Kaip Ukmergės, taip ir Zarasų Miškų urėdijose 1919-22 m. jau buvau įvykdęs miško sodinimą ir sėjimą. Taipogi 1921 m. pradėtas jaunuolynų auklėjimas Antazavės girininkijoje.

Dalyvavau Miškų urėdų suvažiavimuose ir buvau kviečiamas Miškų Departamentan pasitarimuose įvairiais miškų ūkio klausimais. Be to, atskirais parėdymais man buvo pavesta kitose urėdijose atlikti revizijas ir įvairius ištyrimus.

Mokslinė veikla.

Jau 1920 ir 1921 metais, būdamas Zarasų miškų urėdu buvau priėmęs praktikantus, kuriuos mokiau miškininkystės, matavimo, administravimo ir teikiau kitokių žinių, kad paruošti girininkus, nes buvo priimami i tar-nybą visai be specialaus mokslo ir paruošimo. Praktikantams skaičiau pas-kaitas ir buvau išleidęs šapirografu spausdintą konspektą. Desimt prakti-kantų miškininkų esu paruošęs, kurie prie komisijos išlaikė egzaminus ir vėliau buvo paskirti girininkais. ^{du} vienas jų ^ė buvo pasiekęs miškų urėdo ir du - urėdo pavaduotojo laipsnių.

Žemės Ūkio Ministerio 19³⁹ metų sausio mėn. ¹² d.
įsakymo Nr. 7 § 1 nuorašas.

Zarasų Miškų Urėdijos urėdą I-os eilės Vaitkų Vladą, kaip 1938 m. Respublikos Prezi-dento aktu Nr. 1724 paskirtą Žemės Ūkio Akade-mijon dozentu, nuo 1939 m. sausio 1 d. atleidžiu iš urėdo pareigų.

Miškų D-tui,
Zarasų Miškų Urėdijai,
Žemės Ūkio Akademijai,
Valstybės Kontrolei.

(pas) J. Skaisgiris
Žemės Ūkio Ministeris

Nuorašas tikras:

[Signature]
Asmeninio Sąstato Dalies
Vedėjas

Zarasų miškų urėdais 1920-1945 m. dirbo Romualdas Keras, Antanas Gaidelis, Antanas Jakštas, Feliksas Mikuckis, Valentinas Pečkaitis, Vilius Tupalskis, Stepas Šaltis.

1936-1937 metais pirmą kartą buvo inventorizuoti miškų urėdijos miškai. 1938 m. Zarasų miškų urėdijoje esančių 7 girininkijų (Antazavės - girininkas J. Brazauskas, Dusetų - girininkas K. Jukna, Degučių - girininkas A. Balčikonis, Zarasų - girininkas J. Petrovas, Salako - girininkas V. Šuminas, Tauragnų - girininkas K. Kriaučiūnas, Užvinčių - girininkas J. Meškauskas) valdomas miškų plotas buvo 29150 ha. Miškai išsidėstę visame Zarasų apskrities plote ir Utenos apskrities Tauragnų valsčiaus teritorijoje. Lietuvoje 1938 metais buvo 45 miškų urėdijos.

1944 m. aukščiausias miškų valdymo organas buvo Miškų ūkio generalinė direkcija. Jai priklausė net 63 miškų urėdijos. Tuo metu Zarasų miškų urėdijoje dirbo: urėdas Feliksas Mikuckis, vyr. buhalteris Petras Grušnius, sekretorius Adolfas Pračkys, kasininkas Eduardas Jonėnas, raštvedė Leonarda Kašėtaitė tuo metu jau buvo 9 girininkijos. Antazavės girininkija įsikūrė Šapalų k. - girininkas Juozas Ragelis, Degučių girininkija, vadovaujama girininko Antano Jakšto, registruota Viešoji a. 4, Zarasai, Dūkšto girininkija su girininku Vladu Bardziliausku įsikūrė Dūkšte, Vilniaus g. 51, Dusetų girininkija - girininkas Juozas Mitalas - Šlapės k., Dusetose, Gaidės girininkija įsikūrė Turmante, Zarasų g. 7 - girininkas Nikolajus Sokolovas, Salako girininkija registruota Čepeliškių k. - girininkas Vincas Šuminas, Tauragnų girininkija įsikūrė Švedriškės k. - girininkas Kazys Simanavičius, Užvinčių girininkija, taip pat Švedriškės k., - girininkas Jonas Strazdas, Zarasų girininkija registruota Viešoji a. 12, Zarasai - girininkas Juozas Petrovas.

Tuo metu dar dirbo girininkas Pranas Vainutis, vyresnieji eiguliai Antanas Žirmantas, Petras Matulevičius, Vladas Skeirys, Stepas Šaltis, Antanas Slabšys, Adolfas Suveizdas.

Po karo 1945 m. buvo imtasi miškų ūkio administracinių pertvarkymų, siekiant įdiegti sovietinį miškų tvarkymo modelį. Miškų urėdijos bazėje įsteigiamas Zarasų miško pramonės ūkis.

1947 m. spalio 1 d. savo veiklą pradėjo įkurta Miškų ūkio ministerija, o Zarasų miško pramonės ūkio miškai buvo perduoti Utenos miškų ūkiui. Taigi po beveik trijų dešimtmečių Zarasų miškų urėdija nustojo egzistuoti.